

ІННОВАЦІЇ ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ ОБОРОННИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

**ФЕДЧУК Марія, здобувачка вищої освіти
Спеціальність 071 Облік і оподаткування
Державний податковий університет**

***Анотація:** Війна є жорстокою реальністю, що вимагає від країн мобілізувати всі свої ресурси для захисту та оборони. У цьому контексті інновації не просто бажані, вони є ключовим фактором виживання та конкурентної переваги. Оборонні підприємства, що швидко адаптуються до нових викликів та впроваджують передові технології, мають значну перевагу на полі бою та в боротьбі за безпеку. Інновації в автоматизації, 3D-друку та інших технологіях дозволяють значно підвищити ефективність виробництв, знизити витрати та зменшити залежність від зовнішніх постачальників. У роботі зазначається, з якими викликами стикаються оборонні підприємства, а також те, як розвиток оборонних технологій, інновацій в оборонній сфері можуть сприяти розвитку інших сфер економічної діяльності.*

***Ключові слова:** інновації, оборонні підприємства, технологічний прогрес, війна, фінансування, безпека.*

У сучасному світі, де технології розвиваються з неймовірною швидкістю, оборонні підприємства стоять перед викликом бути на крок попереду від підприємств потенційних противників. Інновації стали не просто бажаним напрямком, а ключовим фактором виживання та переваги в сучасних умовах.

Війна, на жаль, часто стає рушійною силою для розвитку технологій. Світ, що занурився в конфлікт, швидко змінює свої пріоритети, концентруючи зусилля на захисті та обороні. Оборонні підприємства, що раніше працювали в планомірному режимі, тепер стикаються з необхідністю швидко реагувати на нові загрози та створювати ефективні засоби оборони. Саме в умовах війни інновації набувають особливо важливого значення, стаючи рушійною силою розвитку оборонних підприємств і перетворюючи їх на ключових гравців у боротьбі за безпеку та незалежність.

Оборонний комплекс - це ключовий напрямок, який забезпечує національну безпеку. Він охоплює розробку та виробництво озброєння, засобів індивідуального захисту для військовослужбовців, захисних систем та військової електроніки. Наприклад, сучасні бронежилети з кевлару та поліетилену забезпечують високий рівень захисту; озброєння ж спрямоване на підвищення точності, надійності та ергономіки; захисні системи, такі як

протиповітряна оборона, забезпечують захист від повітряних атак; військова електроніка, включаючи системи зв'язку та навігації, підвищує ефективність бойових дій та забезпечує кіберзахист [1, с.261].

Швидке впровадження інновацій дає змогу оборонним підприємствам виробляти продукцію військового призначення на основі передових технологій, які дозволяють ефективно протистояти противнику. Використання інновацій дає можливість виробляти зброю та техніку з кращими характеристиками: більшою дальністю, швидкістю, точністю, маневреністю тощо, що дозволяє залишатися на крок попереду від противника та забезпечувати перевагу на полі бою [2, с.65].

Інновації в сфері автоматизації, роботизації та цифрового управління дозволяють значно покращити ефективність виробництва, підвищити продуктивність праці та знизити витрати. Це особливо важливо в умовах війни, коли ресурси обмежені, а швидкість виробництва має вирішальне значення. Наприклад, використання 3D-друку дозволяє виробляти деталі для зброї та техніки прямо на місці, що значно скорочує час та витрати на логістику [3].

Інновації дають можливість оборонним підприємствам розвивати власні технології та виробництво, що зменшує їх залежність від поставок зброї та техніки з-за кордону. В умовах війни це особливо важливо, оскільки перебої в постачанні можуть мати критичні наслідки. Впровадження інновацій дозволяє національним оборонним підприємствам стати більш незалежними та самодостатніми. Також вони дозволяють оборонним підприємствам швидко адаптуватися до нових викликів та загроз, що виникають в умовах війни.

Оборонні підприємства, що впроваджують інновації, створюють робочі місця для висококваліфікованих фахівців, які можуть працювати з передовими технологіями. Це дозволяє залучити та утримати талановитих інженерів, програмістів, науковців та інших фахівців, необхідних для розробки та впровадження інновацій. В умовах війни, коли багато кваліфікованих фахівців виїжджають з країни або йдуть до армії, оборонні підприємства, що можуть

запропонувати їм цікаві та перспективні завдання, мають конкурентну перевагу.

Отже, інновації є ключовим фактором успіху в сучасному світі, особливо в умовах війни. Вони дозволяють оборонним підприємствам розвиватися, адаптуватися до нових загроз і забезпечувати національну безпеку. Однак, інноваційний розвиток потребує значних інвестицій, висококваліфікованих фахівців та сприятливого інноваційного середовища. Важливо розуміти, що інновації в оборонній сфері не лише зміцнюють обороноздатність країни, але й мають позитивний вплив на інші галузі економіки, стимулюючи розвиток нових технологій та робочих місць.

Література:

1. Я. Рудюк, Р. Русин-Гриник, О. Федорчак. Види розвитку інноваційної діяльності підприємств в умовах екстремальних ситуацій. Журнал "Наукові інновації та передові технології". 2024.№6(34). С. 261.

2. С. А. Давимука. Інноваційна екосистема оборонної промисловості України: концептуальні засади та практика формування. *Регіональна економіка* 2024. Вип. 1. С. 65.

3. Революція 3D-друку: як вона допомагає ЗСУ? *Військовий кур'єр*: веб-сайт. URL: <https://mil.co.ua/revolyucziya-3d-druku-yak-vona-dopomagaye-zsu/>.

Анотація: War is a brutal reality that requires countries to mobilize all their resources for protection and defense. In this context, innovation is not just desirable, it is a key factor for survival and advantage. Defense enterprises that quickly adapt to new challenges and implement advanced technologies have a significant advantage on the battlefield and in the fight for security. Innovations in automation, 3D printing and other technologies make it possible to significantly increase production efficiency, reduce costs and reduce dependence on external suppliers. The paper notes what challenges defense enterprises face, as well as how the development of defense technologies and innovations in the defense sphere can contribute to the development of other spheres of economic activity.

Ключові слова: innovation, defense enterprises, technological progress, war, financing, security.

*Науковий керівник – МИНЧИНСЬКА Ірина,
к-т екон. наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування,
Державний податковий університет,
м. Ірпінь*